ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Η ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΑΔΙΡ ΚΟΥΛΙ

Ναδὶρ Κουλὶ εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάση τὸν πατέρα του, ποὺ ἦταν πλούσιος κι' ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἰσχυροὺς αὐλικούς. Ὁ σκληρὸς ὅμως καὶ παραλυμένος Σουλτάνος Σελήμ, μὴν ὑποφέροντας τὶς αὐστηρὲς καὶ φρόνιμες συμβουλές του, τὸν ἔστειλε νὰ σαπίση μέσα σ' ἕνα μπουντροῦμι. Κι' ὁ ἴδιος ὁ Ναδὶρ Κουλὶ ἔννοιωθε πειὰ πὼς δὲν ἦταν καθόλου ἀσφαλὴς στὴν Πόλη, ὅπου ὁ τυραννικὸς Σουλτάνος τοῦχε κατάσχει ὅλη τὴν πατρική του περιουσία.

Τότε ὁ Ναδὶρ ἐπούλησε ὅ,τι τοῦ ἀπόμεινε, ἐπῆρε πενῆντα χρυσὰ φλουριά, τἄβαλε σὲ μιὰ σακκοῦλα ποὺ τὴν ἐκρέμασε ἀπὸ τὸ λαμό του, ἐκαβαλίκευσε τὸ μουλάρι του κι' ἐπῆρε τὰ μάτια του νὰ φύγη. Καθὼς ἐπερνοῦσε ἀπὸ μιὰ Πύλη τῆς Πόλης, ἄκουσε νὰ τὸν φωνάζη ἕνας δερβίσης. Ἐκράτησε λοιπὸν τὸ μουλάρι του γιὰ ν' ἀκούση τὸν ἅγιο καὶ σοφὸ ἄνθρωπο.

— Γυιέ μου, τοῦ εἶπε ὁ δερβίσης, ξέρω τί κακὸ σὲ βρῆκε καὶ φεύγεις ἀτ' αὐτὴ τὴν καταραμένη Πόλη. Μὰ δὲν θὰ ξέρης ἴσως κατὰ ποῦ θὰ τραβήξης. Γι' αὐτὸ σὲ σταμάτησα νὰ σοῦ πῶ νὰ πᾶς στὴ Σμύρνη. Ὁ Πασᾶς ἐκεῖ εἶνε καλὸς καὶ διαβασμένος ἄνθρωπος. Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ τοῦ κάνης καλὴν ἐντύπωσι καὶ θὰ σὲ βοηθήση. Τώρα σὲ λίγο φεύγει ἕνα καραβάνι γιὰ τὴ Σμύρνη. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ καραβανιοῦ εἶνε καλὸς Μουσουλμάνος, θὰ σὲ ὑποστηρίξη καὶ θὰ σ' εὐκολύνη μάλιστα νὰ πᾶς στὴ Μέκκα, νὰ προσευνήσης.

Ὁ Ναδὶρ ἄκουσε τὴ συμβουλὴ τοῦ δερβίση. Ἀκολούθησε τὸ καραβάνι κι' ἔφτασε, μὲ τὸ καλό, στὴ Σμύρνη. Κι' ἐπειδὴ τὸ καραβάνι θἄμενεν ἐκεῖ μερικὲς ἡμέρες, ὁ Ναδὶρ εἶχε καιρὸ νὰ πάη καὶ νὰ δῆ τὸν Πασᾶ. Μὰ ἤθελε νὰ περάση πρῶτα ἀπὸ ἕνα τζαμὶ νὰ προσευχηθῆ.

Ἐξεπέζεψε λοιπὸν κι' ἐπῆρε τὸ μουλάρι σερνάμενο.

Πηγαίνοντας πρὸς τὸ τζαμί, εἶδε καθισμένο κι' ἀκουμπισμένο σ' ἕναν τοῖχο ἕνα σεβάσμιο γέρο ποὺ ἐξητιάνευε, ψαλμωδῶντας ἀδιάκοπα αὐτὰ τὰ λόγια:

—Μέτρα καλὰ ὅ,τι βρίσκεις στὸ δρόμο σου, γιατὶ τὸ κακὸ εἶνε παντοῦ καὶ ξεπερνάει τὸ καλό...

Ὁ Ναδὶρ, βλέποντας πὼς ὁ γέρο ζητιάνος ἦταν τυφλός, τὸν ἐλυπήθηκε. Ἔλυσε λοιπὸν τὴ σακκοῦλα του, ἔβγαλε ἕνα φλουρὶ καὶ τὄβαλε στὸ χέρι του.

—Ὦ! καλέ μου ἀφέντη, φώναξε ὁ ζητιάνος, χρυσὸ φλουρὶ μοῦ δίνεις; Τὸ καταλαβαίνω ἀπὸ τὸ βάρος του. Εἶσαι λοιπὸν τόσο πλούσιος;

—Ὄχι, ἀπάντησε χαμογελῶντας ὁ Ναδίρ. Πλούσιος δὲν εἶμαι, μὰ ἔχω σαράντα ἐννιὰ τέτοια φλουριὰ ἀκόμα.

—Σαράντα ἐννιὰ φλουριά! Μὰ εἶνε ὁλόκληρη περιουσία... Ἄχ, καλέ μου ἀφέντη, δός μου νὰ τὰ πασπατέψω μονάχα λιγάκι. Θἄναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τὰ χέρια μου θὰ πιάσουν τόσο χρυσάφι.

Ὁ νέος ἔβγαλε ἀνύποπτος τὴ σακκοῦλα καὶ τὴν ἔδωσε στὰ χέρια τοῦ γέρο-ζητιάνου.

Ἐκεῖνος τὴν ἔλυσε, ἐχάϊδεψε τὰ φλουριά, τὴν ξανάδεσε καὶ τὴν ἔβαλε στὸν κόρφο του.

—Τί κάνεις, γέρο; Δός μου τὴ σακκοῦλα πάλι! τοῦ εἶπε ἀπορῶντας μὲ ὅ,τι ἔβλεπε ὁ Ναδίρ.

Μὰ ὁ ζητιάνος, χωρὶς νὰ τοῦ ἀποκριθῆ, ἄρχισε πάλι τὴν ψαλμωδία του:

— Μέτρα καλὰ ὅ,τι βρίσκεις στὸ δρόμο σου....

— Δός μου πίσω τὴ σακκοῦλα, τοῦ ξανᾶπε θυμωμένος ὁ Ναδίρ.

Μὰ ὁ γέρος ἐγύρισε ἀλλοῦ τὸ κεφάλι. Ὁ Ναδὶρ τότε τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ἐτραβοῦσε.

Ὁ ζητιάνος ἀμέσως ἄρχισε νὰ φωνάζη πὼς ἕνας κλέφτης ἤθελε νὰ τοῦ ἁρπάξη ὅ,τι ἐλεημοσύνες εἶχε μαζέψει.

Ἔτρεξε ὁ κόσμος κι' ἔπιασε τὸ Ναδὶρ, ποὺ διαμαρτυρόταν πὼς ὁ γέρος τοῦχε κλέψει τὴ σακκοῦλα, μὰ δὲν τὸν ἐπίστευαν κι' ἄρχισαν νὰ τὸν χτυποῦνε.

Πάνω στὴν ἀναμπουμποῦλα ὁ γέρο-ζητιάνος εὑρῆκε εὐκαιρία καὶ τὄσκασε. Τὸ μουλάρι τρομαγμένο τὄβαλε κι' αὐτὸ στὰ πόδια κι' ἔγινε ἄφαντο.

Ἔτσι ὁ Ναδὶρ, ὅταν καμμιὰ φορὰ ἐξήγησε σ' ἐκείνους ποὺ τὸν ἔδερναν τί εἶχε συμβῆ, κι' ἐγλύτωσε ἀπὸ τὰ χέρια τους, βρέθηκε στὸ δρόμο, χωρὶς φλουριὰ καὶ χωρὶς μουλάρι, δηλαδὴ χωρὶς τίποτα.

Ἀποκαμωμένος τότε, ἐκάθησε σὲ μιὰ πέτρα καὶ τὸν ἔπιασε τὸ κλάμα, ὅταν ξαφνικὰ ἄκουσε πλάϊ του περπατησιὰ ζώου καὶ γυρίζοντας εἶδε τὸ μουλάρι του νἄρχεται καὶ νὰ στέκεται ἀπὸ πάνω του. Ὁ Ναδὶρ ἀγαποῦσε τὸ ζῶο γιατὶ ἦταν ἔξυπνο καὶ ἀφοσιωμένο, μὰ ἡ πεῖνα τὸν ἐθέριζε κι' αὐτὸν τὸν ἴδιο καὶ δὲν εἶχε πειὰ οὔτε νὰ θρέψη τὸ μουλάρι του. Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ τὸ πουλήση. Ἕνας πραμματευτὴς τοῦδωσε λίγα φλουριά, κι' ὁ Ναδὶρ — τί νὰ κάνη — τὸ πούλησε.

Ἔφαγε φτωχικὰ κι' ὕστερα ἄρχισε νὰ γυρίζη στοὺς δρόμους γιὰ νὰ ξανάβρη τὸ γέρο-ζητιάνο. Καὶ στάθηκε, μὰ τὴν ἀλήθεια, τυχερὸς, γιατὶ σὲ λίγο τὸν ἀπάντησε σὲ μιὰ γωνιὰ ποὺ καθόταν καὶ μουρμούριζε ζητῶντας ἐλεημοσύνη. Ὁ Ναδὶρ στάθηκε λίγο παρέκει καὶ τὸν παραμόνευε. Λίγο πρὶν βασιλέψει ὁ ἥλιος, εἶδε τὸ γέρο-ζητιάνο νὰ σηκώνεται καὶ νὰ φεύγη. Τὸν ἀκολούθησε μὲ τρόπο, ἐπέρασε παρακολουθῶντας τον ὅλη σχεδὸν τὴν πόλι κι' ἔφτασαν τέλος μπρὸς σ' ἕνα μεγάλο σπίτι. Ὁ ζητιάνος ἐβγαλε ἕνα κλειδὶ καὶ τὄβαλε στὴν πόρτα. Πατῶντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν του ὁ Ναδὶρ ἐπλησίασε καὶ μόλις ὁ ζητιάνος ἄνοιξε τὴν πόρτα, ἐτρύπωσε κρυφὰ πρὶν ἀπ' αὐτὸν μέσα, καὶ σιγὰ-σιγὰ τὸν ἐπῆρε τὸ κατόπι στὴ σκάλα. Ὁ ζητιάνος ἔβγαλε δεύτερο κλειδὶ κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα ἑνὸς δωματίου, ὅπου ὁ Ναδὶρ ἐτρύπωσε κρυφὰ πάλι μέσα. Ὁ γέρος ξανάκλεισε τὴν πόρτα καὶ ξαπλώθηκε πάνου σ' ἕνα χαλὶ μ' ἀνασταναγμὸ ἀνακουφίσεως. Κι' ὕστερ' ἀπὸ λίγο ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο του τὴ σακκοῦλα τοῦ Ναδὶρ κι' ἐμέτρησε τὰ φλουριά. Ἦταν σωστὰ σαράντα ἐννιά. Τὰ ἐπασπάτευε μὲ λαχτάρα, τὰ ἐχάϊδευε, τἄρριχνε ἀπὸ τὴ μιὰ του παλάμη στὴν ἄλλη, κι' ὕστερα τἄβαλε πάλι στὴ σακκοῦλα, τὴν ἔδεσε καὶ χαρούμενος ἔπαιζε μ' αὐτήν, ρίχνοντάς την ψηλὰ καὶ πιάνοντάς την μὲ τὸ χέρι, πρὶν πέσει κάτω.

Ὁ Ναδὶρ ἐπλησίασε σιγὰ-σιγά, ἐστάθηκε ἀπὸ πίσω του, κι' ὅταν ἔρριξε γιὰ τρίτη φορὰ ψηλὰ τὴ σακκοῦλα, τὴν ἅρπαξε στὸν ἀέρα καὶ ἀπομακρύνθηκε σιγὰ-σιγά.

Ὁ τυφλὸς ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Ἦταν δὰ σίγουρος πὼς βρισκόταν ὁλομόναχος στὸ δωμάτιο. Τί εἶχε γίνει λοιπὸν ἡ σακκοῦλα;

Ἔψαξε γύρω του, στὰ ροῦχα του, χάμου καὶ τέλος, μὴ βρίσκοντας τὴ σακκοῦλα, ἔτρεξε στὴν πόρτα, τὴν ἄνοιξε κι' ἔβαλε τὶς φωνές:

—Βοήθεια, ἀδέρφια!

Ἕνας συνάδελφός του, τυφλὸς ζητιάνος κι' αὐτὸς — γιατὶ σ' ἐκεῖνο τὸ σπίτι ἔμεναν ὅλο τυφλοὶ ζητιάνοι — ἔτρεξε ἀπὸ τὸ πλαγινὸ δωμάτιο καὶ τὸν ρώτησε:

—Τί συμβαίνει, ἀδερφέ;

—Νά, καθὼς ἔπαιζα τὴ χρηματοσακκοῦλα μου, πετῶντας την στὸν ἀέρα καὶ ξαναπιάνοντάς την, ἔγινε ἄφαντη. Σίγουρα, ὁ Σατανᾶς τὴν ἅρπαξε.

—Μὰ τί σοῦρθε, καϋμένε, νὰ πετᾶς τὴ σακκοῦλα σου ψηλά, τοῦ ἀπάντησε ὁ δεύτερος ζητιάνος. Ἐγὼ γιὰ σιγουριὰ ἔχω κρυμμένη τὴ δική μου σακκοῦλα σὲ μιὰ τρύπα τοῦ τοίχου, πίσω στὴν πόρτα μου...

Ὁ Ναδὶρ σ' αὐτὸ τὸ μεταξύ, ἐγλύστρησε ἔξω, ἐπῆγε στὸ δωμάτιο τοῦ ἄλλου ζητιάνου, ἔψαξε πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα, βρῆκε κι' ἐπῆρε κι' ἐκείνη τὴ σακκοῦλα.

Ἔτσι, ὅταν ὁ δεύτερος τυφλὸς πῆγε, γιὰ νὰ σιγουρευθῆ, νὰ ἰδῆ ἂν ἦταν ἡ σακκοῦλα του στὸν τόπο της καὶ δὲν τὴν βρῆκε, ἄρχισε νὰ οὐρλιάζη κατηγορῶντας τὸν πρῶτο ζητιάνο πὼς τοῦ τὴν ἔκλεψε.

Στὶς φωνὲς ἔτρεξε κι' ἕνας τρίτος ζητιάνος καὶ σὰν ἔμαθε τί συνέβη, τοὺς εἶπε:

—Τέτοιοι χάχηδες εἶστε! Ἂν εἴσαστε καὶ σεῖς φρόνιμοι σὰν ἐμένα, δὲν θὰ τὴν παθαίνατε. Ἐγὼ δὲν βγάζω ὅλη τὴν ἡμέρα τὴ σακκοῦλα ἀπὸ πάνω μου. Μόνο τὸ βράδυ, σὰν πέσω νὰ κοιμηθῶ, τὴν κρύβω μέσα στὸ προσκέφαλο. Αὐτὸ ἔκανα ἀκριβῶς τὴν ὥρα ποὺ ἐβάλατε τὶς φωνές.

Δὲν ἐπρόφτασε νὰ τὸ πῆ κι' ὁ Ναδὶρ ἐτρύπωσε καὶ σ' ἐκεινοῦ τὸ δωμάτιο κι' ἐπῆρε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ προσκέφαλο τὴ σακκοῦλα.

Ὅταν κι' ὁ τρίτος ζητιάνος δὲν βρῆκε τὴ σακκοῦλα του μέσα στὸ προσκέφαλό του, ἐξεσήκωσε τὸν κοσμο ἀπὸ τὶς φωνές.

Ἡ πόρτες ὅλων τῶν δωματίων ἄ-

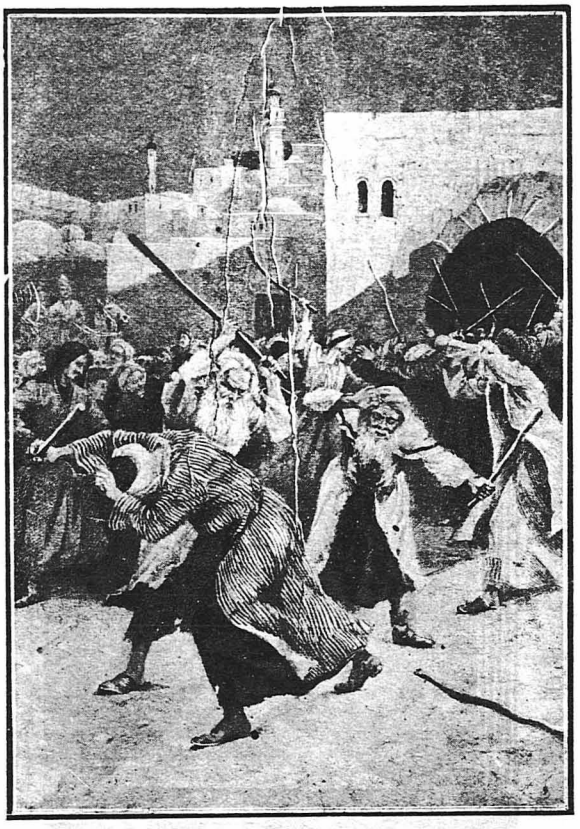

Ἄρχισαν νὰ δέρνουν οἱ μὲν τοὺς δέ, χτυπῶντας μὲ λύσσα!...

νοιξαν τότε κι' ἐπετάχτηκαν ἔξω ὅλοι οἱ τυφλοὶ τῆς Σμύρνης κρατῶντας στὸ ἕνα χέρι τὶς σακκοῦλες τους καὶ στὸ ἄλλο ἕνα χοντρὸ ραβδί. Ἄρχισαν τὸν καυγᾶ μεταξύ τους κι' ἔκαναν τόση φασαρία, ὥστε ἐπῆρε εἴδησι ὁ ἀγᾶς ποὺ ἦταν ἀστυνόμος σ' ἐκείνη τὴ συνοικία κι' ἔτρεξε μὲ τοὺς ζαπτιέδες νὰ δῆ τί τρέχει.

Ὁ Ναδὶρ ἐπῆρε ἀμέσως τὸν ἀγᾶ κατὰ μέρος, κι' ἀφοῦ τοῦ διηγήθηκε τί εἶχε συμβῆ, τοῦ εἶπε:

— Πάρε αὐτὲς τὶς τρεῖς σακκοῦλες, σοῦ τὶς ἐμπιστεύομαι ἐσένα, ἀγᾶ μου, καὶ κάνε δίκαιη κρίσι.

Ὁ ἀγᾶς ἐγέλασε μὲ τὸ ἔξυπνο παιγνίδι τοῦ Ναδίρ, καὶ τοῦ ἀπάντησε:

— Ἔννοια σου καὶ θὰ σοῦ τοὺς συγυρίσω ἐγὼ ὅπως τοὺς ἀξίζει.

Ὕστερα ἐρώτησε τοὺς τυφλοὺς τί τοὺς συνέβη, κι' ἀφοῦ τοὺς ἄκουσε, ἔκανε πὼς στέλνει τοὺς ζαπτιέδες νὰ ψάξοιν. Καὶ σὲ λίγο γύρισε καὶ τοὺς εἶπε:

— Ἔπιασα τοὺς κλέφτες καὶ θὰ σᾶς τοὺς παραδώσω νὰ τοὺς τιμωρήσετε οἱ ἴδιοι, μὲ τὰ χέρια σας. Ἐμπᾶτε στὴ γραμμή.

Καὶ τοὺς ἔβαλε κορσὶ-κορσὶ σὲ δυὸ γραμμές, μακρὰ λίγο τὴ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

— Μόλις σᾶς πῶ, ἐμπρὸς — τοὺς εἶπε — θ' ἀρχίσετε νὰ περπατᾶτε ἴσια μπροστά σας, κρατῶντας γερὰ τὰ ραβδιά σας στὸ χέρι. Κι' ἅμα σᾶς φωνάξω, ἄλτ, σηκῶστε τὰ ραβδιὰ καὶ χτυπᾶτε τοὺς κλέφτες ποὺ θὰ τοὺς ἔχω δεμένους ἐκεῖ μπροστά σας. Λοιπὸν ἕτοιμοι.... Ἐμπρός! Ἄλτ!... Τώρα βαρᾶτε.. βαρᾶτε στὸ σταυρό!...

Ἔτσι οἱ μισοὶ ζητιάνοι γύμηξαν ἐναντίον τῶν ἄλλων μισῶν κι' ἄρχισαν νὰ δέρνουν οἱ μὲν τοὺς δέ, χτυπῶντας τους μὲ λύσσα. Ὁ κόσμος γύρω ἐχάζευε μὲ τὸ θέαμα.

Μὰ πάνου στὴν ὥρα, νὰ κι' ὁ Πασᾶς τῆς Σμύρνης ποὺ περνοῦσε, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ κυνῆγι. Σὰν εἶδε κόσμο, ἐστάθη κι' ἐρώτησε τὸν ἀγᾶ γιατὶ δερνόντανε μεταξύ τους ἐκεῖνοι οἱ γέροι.

Ὁ ἀγᾶς τοῦ διηγήθηκε τότε τί συνέβη καὶ τοῦ παρουσίασε τὸ Ναδὶρ Κουλί, λέγοντάς του, πὼς εἶνε ἕνας δερβίσης ἀπὸ τὴν Πόλη κι' ἦρθε στὴ Σμύρνη γιὰ νὰ παρουσιαστῆ μπροστά του.

Στὸν Πασᾶ ἔκαμε ἐντύπωσι τὸ σεμνὸ παρουσιαστικὸ κι' οἱ τρόποι τοῦ νέου, τὸν ἐπῆρε στὸ Σαράϊ του, τὸν ἔβαλε στὴν ὑπηρεσία του καὶ στὸ τέλος τὸν ἔκαμε καὶ γαμπρό, δίνοντάς του τὴν κόρη του γυναῖκα.

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

Ο ΓΚΑΙΤΕ ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ἡ μεγαλείτερη φίλη τοῦ Γκαῖτε ὑπῆρξε πάντα ἡ ἀδελφή του Κορνηλία.

Ὅταν, νέος ἀκόμα, ἔφυγε ἀπὸ τὴ Φραγκφούρτη, πηγαίνοντας στὴ Λειψία, γιὰ εὐρύτερες σπουδές, μόνον στὴν ἀδελφή του ἔγραφε στοργικώτατα γράμματα. Σ' αὐτὰ ἔκανε συχνὰ λόγο καὶ γιὰ δυὸ φιλενάδες τῆς ἀδελφῆς του, τὴν Σμὶθ καὶ τὴν Βόγκ, τὶς ὁποῖες φαίνεται ὅτι συμπαθοῦσε ὑπερβολικά. Ἰδίως γιὰ τὴν τελευταία μιλάει μὲ ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον στὰ πρῶτα του κιόλας γράμματα:

«...Γράφε μου κάποτε τὶς σκέψεις τῆς μικρῆς μου Βόγκ καὶ τὶς δικές σου, πάνω σὲ ὅσα βιβλία διαβάζετε... Πίστεψέ με, ἀγαπητή μου, σᾶς ἔχω καὶ τὶς δυὸ μέσα στὴν καρδιά μου. Εἶνε τόσο ὡραῖο φαινόμενο στὴ ζωὴ μιὰ νέα κόρη μὲ χρυσῆ καρδιά, ὥστε δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω πειὰ τὶς ἄσχημες καὶ τὶς κακές. Θὰ ἤθελα νὰ μποροῦσα νάκανα ὅλες τὶς νέες τῆς γῆς ὡραῖες καὶ «χρυσόκαρδες», πρὸ παντὸς «χρυσόκαρδες».

Ὁ Γκαῖτε ὑπῆρξε πάντοτε φιλογύνης. Σ' ὅλες τὶς ἐπιστολές του, ποὺ ἀπηύθυνε στὴν ἀδελφή του, δὲν ξεχνάει ποτὲ νὰ μιλήση γιὰ χίλια δυὸ ζητήματα ποὺ ἀφοροῦν τὶς γυναῖκες καὶ νὰ φιλοσοφήση πάνω στὸ φεμινιστικὸ ζήτημα. Ἡ γυναίκα ἀπορροφᾶ διαρκῶς τὴ σκέψη του.

«Ἄ! πόσο σᾶς ἀγαπῶ τριφερά, προσφιλέστατα πλάσματα!—γράφει κάπου. Νὰ μπορούσατε ὅμως νὰ εἶσαστε λίγο καλύτερα, μολονότι βέβαια κι' ἐμεῖς οἱ ἄντρες δὲν εἴμαστε ἄγγελοι...»

Σὲ μιὰ ἄλλη ἐπιστολή του γράφει:

«Νοιώθω ἄρρητη εὐχαρίστησι ὅταν μοῦ τυχαίνει νὰ μιλήσω γιὰ μιὰ νέα. Τὴν προτιμῶ ἀπὸ κάθε ἄλλο ἐπίσημο, ἢ σπουδαῖο πρόσωπο... Ἀγαπῶ ὅλα τὰ κορίτσια χωρὶς νὰ σκλαβώνουμαι σὲ κανένα. Ὅσα ἐγνώρισα ὡς τώρα ὅλα θέλουν τὸ καλό μου, κανένα ὅμως δὲν μὲ ἀγαπᾶ φλογερά. Κι' αὐτὸ ἀκριβῶς εἶν' ἐκεῖνο ποὺ ζητῶ κι' ἐγὼ γιὰ νὰ εἶμαι εὐτυχής... Ἀλλὰ, γιὰ πές μου, ἀδελφή μου: Γιατὶ ὅσοι διαβάζουν τοὺς στίχους μου πιστεύουν ὅτι εἶμαι τρομερὰ ἐρωτευμένος; Ὑπάρχει, λοιπόν, τῶση τρυφερὴ στοργὴ στοὺς στίχους μου; Ἕνας ποιητὴς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἔρωτος, πιὸ πολὺ ἀπὸ κάθε ἄλλον ἄνθρωπο».

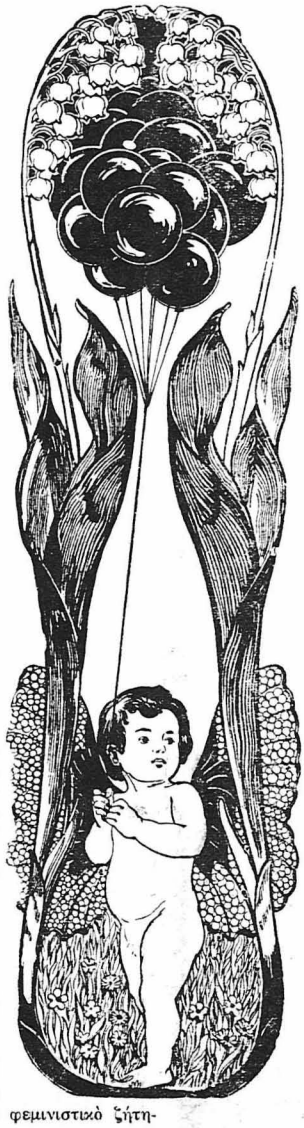

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Η ΧΩΡΑ

Τὸ «Μπουκέτο» σταχυολογοῦσε πάντοτε πᾶν ὅ,τι ἐκλεκτὸ ἐγράφη κατὰ τὸν περασμένο αἰῶνα, ἀπ' τοὺς γνωστοὺς Ἕλληνας ποιητὰς καὶ πεζογράφους. Συνεχίζοντας τὴν καλὴ αὐτὴ προσπάθεια, σᾶς δίνουμε σημερα ἕνα χαριτωμένο τραγοῦδι τοῦ Ἀλεξ. Ρ. Ραγκαβῆ, ἐντελῶς διαφορετικὸ ἀπ' τὴν ὅλη του ποιητικὴ παραγωγή, τὴν αἰσθηρὴ καὶ ἄψογη, καὶ στὴ γλῶσσα καὶ στὶς ἰδέες.

Εἰς τὴν χώρα, λέει, ὅπου πᾶς, λέει
πᾶσα θύρα, λέει, μὴ κτυπᾶς, λέει,
γιατὶ κόσμος, λέει, εἶν' ἐκεῖ, λέει,
καὶ καλοί, λέει, καὶ κακοί.

***

Ἐκεῖ μάθε, λέει, πὼς κανείς, λέει,
δὲν γεννιέται, λέει, ἀγενής, λέει.
Μὴ μυρίζεις, λέει, τὸ χωριό, λέει,
σᾶς τὸ λέει, λέει, ἡ Μαριώ.

***

Κύτταξ' ὅταν, λέει, ὁμιλεῖς, λέει,
νὰ προσέχης, λέει, πῶς λαλεῖς, λέει,
πολλοὶ εἶνε, λέει, 'κεῖ μ' αὐτιά, λέει,
καὶ μεγάλα, λέει, καὶ πλατιά.

***

Ὅποιον βλέπεις, λέει, μὲ χρυσᾶ, λέει,
νὰ φουσκώνη, λέει, νὰ φυσᾶ, λέει,
μὴ γυρεύεις, λέει, ἂν πεινᾶ, λέει,
βγάλ' τὸ φέσι, λέει, ταπεινά.

***

Θ' ἀπαντήσης, λέει, βουλευτή, λέει,
μὲ τὴν μύτη, λέει, σηκωτή, λέει.
Κι' ἂν δὲν ξέρει, λέει, γρὺ νὰ πῆ, λέει,
εἶνε ρήτωρ, λέει, Σιωπή!

***

Θενὰ βλέπης, λέει, λοχαγούς, λέει,
ταγματάρχας, λέει, στρατηγούς, λέει,
κ' ἐπωμῖδες, λέει, κεντητές, λέει,
καὶ μὲ πτέρνες, λέει, τριπητές.

***

Τῆς Ἑλλάδος, λέει, μέγα φῶς, λέει,
εἶν' ὁ κοῦρκος, λέει, ὁ σοφός, λέει,
ποὺ κοινιέται, λέει, σοβαρά, λέει,
μιὰ μετάνοια, λέει, μὲ οὐρά!

***

Θὰ δῆς ἴσως, λέει, καὶ πολλούς, λέει,
πατριώτας, λέει, τοὺς καλούς, λέει,
μισθοὺς νάχουν, λέει, δυὸ-τρεῖς, λέει,
νὰ παχαίνη, λέει, ἡ πατρίς.

***

Θ' ἀκοῦς ἄλλους, λέει, νὰ σὲ λέν, λέει,
πὼς στὸν τόπον, λέει, αὐτὸν κλαῖν, λέει,
πὼς ὁ κόσμος, λέει, θὰ πνιγῆ, λέει,
ἂν δὲν γίνουν, λέει, ὑπουργοί.

***

Νὰ φερθῆς πλήν, λέει, μὲ πολλή, λέει
μὲ μεγάλη, λέει, συστολή, λέει,
στῆς Ἑλλάδος, λέει, τοὺς γαμπρούς, λέει,
τοὺς ἐνδόξους, λέει, καὶ λαμπρούς.

***

Ὅταν βλέπεις, λέει, μιὰ κυρά, λέει,
μὲ καπέλλα, λέει, μὲ πτερά, λέει,
ποῦ τὰ ἠῦρε, λέει, δὲν ρωτᾶς, λέει,
καὶ μὲ σέβας, λέει, χαιρετᾶς.

***

Ἂν δὲν ξεύρης, λέει, Γαλλικά, λέει,
εἶσαι ζῶον, λέει, παστρικά, λέει,
κι' ἂν τὸ χέρι, λέει, στρογγυλά, λέει,
δὲν τὴν δώσεις, λέει, σὲ γελᾶ.

***

Ἂν σὲ πάρει, λέει, στὸν χορό, λέει,
νὰ μὴν κάμης, λέει, σὰν μωρό, λέει,
ὅταν παίζει, λέει, ὁ ζουρνᾶς, λέει,
σὰν ἀνέμη, λέει, νὰ γυρνᾶς.

***

Στὴν μαζούρκα, λέει, πεταχτός, λέει,
καὶ στὴν πόλκα, λέει, πηδηχτός, λέει,
μὴ γλυστρήσης, λέει, προσοχή, λέει,
καὶ γελάση, λέει, μιὰ ψυχή.

***

Κι' ἂν χορτάσεις, λέει, ἀρχοντιές, λέει,
καὶ κλωτσιές, λέει, καὶ δοντιές, λέει,
ἔλα πίσω, λέει, στὸ χωριό, λέει,
στὴν πιστή σου, λέει, τὴν Μαριώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΡΙΖΟΣ ΡΑΓΚΑΒΗΣ